

Cronica neagra a Sibiului

Piata executiilor

Daca astazi "sufrageria" Sibiului este o bijuterie, inca in lucru ce-i drept, a cetatii, in Epoca Medievala, Piata Mare era locul executiilor si al pedepselor aspre pe care le indurau, uneori pe drept, alteori pe nedrept, sibienii. Daca betivii si scandalagii scapau cel mai "ieftin", fiind inchisi in Cusca Nebunilor din Piata, hotii erau batuti crunt in fata multimii adunate. Desfraul si sodomia erau pedepsite cu decapitarea, la fel ca si vrajitoria. In vremea aceea, spanzuratorile si arderea pe rug la Stalpul Infamiei din centru erau la ordinea zilei, la fel si pedepsele cu spintecare si inecare a acuzatilor de vrajitorie si dezertare.

Legea protejeaza, in zilele noastre, orice individ de actele de violenta. Pana in secolul al XVIII-lea, inasa, in Sibiu, violenta era chiar o lege. Atunci se obisnuia obtinerea marturiilor prin tortura. Locuri de executii existau in Piata Mare, pe strada Ocnei Sibiului si in fata Portii Ocnei. Pedepsele prin bataie se administrau in curtea Primariei sau pe Stalpul Infamiei din Piata Mare. Pana la 1734, in aceeași locatie, langa statuia lui Roland, a existat o cusca-pentru cei care deranjau linistea orasului si pentru betivi. Era numita "cusca nebunilor". Torturile aveau loc si in gradinita Primariei. De aceea se numea "gradinita de tortura". In secolul al XVIII-lea se aminteste o temnita in strada Ocnei. Mai tarziu, puscaria era in strada Turnului. Puscariasi trebuiau sa presteze diverse munci in beneficiul comunitatii.

Amenda, pedeapsa cea mai blanda

Deseori raufacatorii erau amendati. In statut scria ca pentru omor prin lovire se platea o amenda de 40 guldeni. Deoarece duelurile nu erau permise, la 1736 doi tineri patricieni au fost amendati fiindca nu au respectat interdictia. In bisericile catolice exista dreptul la azil. Vinovatii care se refugiau acolo nu puteau fi scosi cu forta. Acest lucru ducea, de cele mai multe ori, la diminuarea pedepsei. In afara de cea lumeasca, mai exista si o jurisdictie bisericeasca, care raspundea de contraventii impotriva moralitatii si conduitei crestine. Astfel de contraventii erau amenintate cu Cusca nebunilor sau "Fidel" - doua scanduri de care erau fixate mainile si capul raufacatorului -, sau cu piatra infamiei - o piatra grea atarnand de un lant, legata pedepsitului de gat.

Fierturi si "bandaje puturoase" impotriva vrajitoarelor

Dupa credinta populara, impotriva vrajitoarelor existau mai multe mijloace de aparare, celel mai des folosite fiind prin fierturi si aplicarea de "bandaje puturoase". Pentru a demasca vrajitoarele, si in Transilvania se folosea "proba apei". Acuzatei i se legau mainile si picioarele in cruce, dupa care femeia era cufundata de trei ori in apa unui lac sau rau. La Sibiu, proba apei se facea in iazul Croitorilor, situat undeva la capatul actualei strazi Gheorghe Lazar. Daca femeia iese la suprafata, era considerata vinovata.

Moarte pentru desfrau

In epoca medievala, intransigenta fata de actele de desfrau era maxima. In 1680, doi trompetisti sunt decapitati sub acuzatia de desfrau si crima. In acelasi an, un servitor este ars pe rug sub acuzatia de sodomie. La fel se intampla si cu un soldat, care in 1704, sub aceeași acuzatie este decapitat iar corpul sau dat prada flacarilor. Tot de o sentinta si o moarte la fel de violenta are parte, in toamna anului 1684, un sibian care si-a sugrumat sotia. Acesta a fost deapitat, la Stalpul Infamiei sub privirile cetatenilor burgului.

Moartea era si soarta celor care se razvrateau. In 1703, locotenentul capitan Fischer este decapitat in Piata Mare, sub acuzatia de a fi instigat la razvratire. La un an distanta, tot in Piata Mare, executati prin spintecare, cinci muschetari dezertori, iar sapte sunt spanzurati. Anul se incheie cu o noua executie, alti patru dezertori sunt condamnati la moarte prin spintecare. Pedepsele violente vor continua pana la sfarsitul secolului al XVIII-lea.

Legea violentei

La 1560 au aparut "Statutele drepturilor generale orasenesti ale Sibiului si altor orase si sate ale tuturor germanilor din Transilvania", emise de notarul provincial Thomas Bomel. Aceasta colectie si "Compendium juris" a lui Honterus au constituit bazele pentru cartea senatorului brasovean Mathias Fronius "Statutul Sasilor din Transilvania: sau dreptul propriu al Jarii" ("Der Sachsen in Siebenburgen Statuta: Oder Eigenlandrecht"), care a fost confirmata la 1583 de principele Stefan Bathory. Aceasta carte de legi a fost baza jurisdicției sasești până la 1853, când i-a făcut loc codului de legi civile generale austriece. Pedepsele dispuse conform acestor legi erau: muștrare, avertisment, expulzare din oraș și din scaun, amenzi, arest, bataie și pedeapsa cu moartea, prin tăierea capului, ardere, spânzurare sau inec.

Vanatoare de vrajitoare

Violentele executii ale celor banuiti de vrajitorie au marcat paginile de istorie cu sange și au fascinat lumea, devenind subiecte de legende, povestiri și poezii. Credința în vrajitorie a existat din cele mai vechi timpuri, iar originile ei se pierd în negura antichității. În Sibiu au existat numeroase procese, doar în Cronica orașului fiind menționate noua executii de vrajitoare. Femeile banuite au fost fie arse pe rug, fie decapitate în Piața Mare. Ultimul proces de vrajitorie dezbătut la Sibiu datează din anul 1718 și se întinde pe o perioadă de peste trei ani. Femeia banuită de legături cu diavolul a fost, în cele din urmă, achitată. Cel care a avut cel mai important merit în aceste procese a fost primarul cetății de pe vremea aceea, George Meltzer, cunoscut sub numele Werder. Acesta, deși a condamnat multe femei la moarte sub acuzația de vrajitorie, a ezitat să dea sentința și în ultimul caz, cerând parerea facultăților de drept de la Viena și Leipzig. Nu muștrările de conștiință ale magistratului au salvat-o, însă, pe acuzata Sofia Ehringer, ci conflictul religios între catolicism și protestantism.

Dovezile procesului : gândaci pe mână și slanina în pod. Unele animale, precum pisicile negre, gândacii, broaștele raioase și ciorile, în credința populară, erau legate de practicile vrajitorești. Al 20-lea martor din proces, Paulus Albert, de 45 de ani, spunea: "Am auzit, de la bietul meu tata raposat, că, odată, într-o nopată, pe când erau culcați, doi gândaci negri s-au urcat pe mână lui. Pe unul, care i s-a urcat pe picior, l-a strivit mama mea și așa a pocnit, de parca cineva ar fi strivit o alună veche. Pe celălalt, însă, care, după cum se cuvine să se știe, era pe pieptul ei, tatăl meu l-a aruncat pe pământ. Din acea clipă, mama mea, de fiecare dată, o banuia pe doamna Ehringer și, de câteva ori, a calificat-o în public, pe strada, ca vrajitoare".

Cronica neagra

1550 - Stalpul de piatră al Infamiei este instalat în Piața Mare

1556 - Trei conducători ai unei răscoale, în urma căreia este omorât judele regesc Johannes Roth, sunt decapitați în Piața Mare

1577 - Magistratul orașului face cunoscut că fiecare enoriaș care lipsește de la slujbele religioase va fi bătut în butuci

1653 - Vaduva comitelui Seraphin este acuzată de vrajitorie și este arsă pe rug.

1675 - Sunt arse pe rug patru vrajitoare. O femeie care a comis adulter cu un student este decapitată, studentul este surghinuit din oraș

1677 - În iazul croitorilor este înecată o vrajitoare. În timp ce spectatorii acestei executii se întorc în oraș, sub greutatea lor se surpa podul de la poarta mortilor.

1678 - Sunt arse pe rug șase vrajitoare. Un ucenic este spânzurat pentru furt.

1679 - Magistratul ordonă să se pună foarfece la ușile bisericii pentru a "pedepsi astfel trufia femeilor și fetelor"

1705 - În Piața Mare sunt decapitate două femei pentru pruncucidere

1723 - Doi barbati acuzati de sodomie sunt decapitati, iar animalele violate sunt arse

1724 - magistratul orașului face cunoscut că cei care tulbură liniștea publică vor fi "expuși" în timpul zilei în "cusca nebunilor" din Piața Mare.